

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Tonny Aagaard Olesen; Steen Tullberg, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 2010 . Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-p433-txt-root.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 27

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

P433:433

Indkomstsskatten – det Interimistiske –

Finantsministeren har forelagt Thinget Udkastet til en Indkomstsskat. Han mener at behøve disse Penge; dette er det Pecuniaire ved Sagen. Han mener at en Indkomstsskat vil være en passende Maade at skaffe dem tilveie, og mener tillige, at man vil være saa meget villigere til at gaae ind derpaa, da det kun skal være interimistisk.

Det er denne Tankes Forkeerthed jeg ønskede at gjøre indlysende.

Det er en ganske almindelig Tanke og Vending, der forekommer i store og smaae Forhold, at naar En foreslaaer een ell. anden Forandring, at han da mener lettere at faae den ell. de Vedkommende til at gaae ind paa den foreslaaede Forandring, naar han tilføier: Forandringen skal kun være interimistisk. Det er der ogsaa meget god Mening i. Men som i alt Mskligt saa er der ogsaa her en Grændse; naar denne overskrides er der ingen Mening mere i denne Tale om, at det kun er interimistisk.

At bestemme denne Grændse er ikke vanskeligt. Overalt hvor en restitutio in integrum i ethvert øieblik ell. dog ved det Interimistiskes Ende er mulig, eller vel endog let mulig: der er der Mening i den Tale, at man kan være tilbøiligere til at gaae ind paa den foreslaaede Fordring, fordi den kun er interimistisk. Hvor derimod denne restitutio in integrum er vanskelig, meget vanskelig, umulig: der er der ingen Mening i denne Tale – som fE hvis En vilde hænge sig interimistisk, menende, at det at hænge, som ellers kan være en meget alvorlig Sag, et Skridt man ikke skal gjøre uden moden Overveielse, at det var ikke saa farlig en Sag, naar man gjorde det interimistisk. Eller tag et mindre Exempel. En Mand tilbyder en Pige Ægteskab; maaskee staaer Partiet hende ikke an, imidlertid beslutter hun dog at tage den Sag under Overveielse. Da melder der sig en anden Frier, en gesvind ung Mand, en fiin og galant Fyr, et Pokkers-Msk. Han frier, og tilføier, at han formoder, hun vil være saa meget tilbøieligere til at gaae ind paa Sagen, da hans Mening er, at det kun skal være et interimistisk Ægteskab. Et interimistisk Ægteskab! Jeg tænker Pigen vil svare: nei, tak, selv om jeg ellers ikke var utilbøilig til at gaae ind paa dette Ægteskab, naar det kun skal være interimistisk, saa maa jeg paa det Bestemtteste svare nei.

Altsaa den Omstændighed at det kun skulde være interimistisk viste sig at virke lige omvendt, istedetfor at gjøre Pigen tilbøiligere til denne Forandring gjorde den hende bestemtere imod den. Og hvorfor vel? Fordi et Ægteskab er saa afgjørende Skridt, der medfører saadanne Consequentser, at naar det er

skeet, saa er ingen restitutio in integrum mulig. Og er der ingen restitutio in integrum mulig, saa er det Spilfægterie, Letfærdighed, Tankeløshed at tale om, at Sagen jo ikke er saa farlig, da den kun skal være interimistisk, thi saa er den ikke interimistisk om man saa 10 Gange siger det, for at faae Vedkommende til at gaae ind derpaa eller lokkede i Fælden.

En Moralist kunde vistnok gjøre megen Gavn, ved at eftervise den letfærdige Misbrug af det »Interimistiske«, der er saa karakteristisk for vor Tid. Istedetfor at samle Sind og Eftertanke paa den alvorlige Afgjørelse – og saa lade det være Alvor, har man hittet paa noget ganske Nyt: at de alvorligste og meest gennemgribende Forandringer dem kan man gaae ind paa som Ingenting, »da det kun skal være interimistisk«. O, I Sophister! Naar det nu er Afgjørelser af den Beskaffenhed, at ingen restitutio in integrum er mulig: hvad saa?

Saaledes med en Indkomstsskat og især i Danmark med de smaae Forhold, hvor Smaalighed altid ligger saa nær. I Sandhed det er en yderst vigtig Afgjørelse, en gennemgribende Forandring i hele vort sociale Liv – er det skeet, det kan ikke igjen gjøres ugjort i een Generation. Og saa mener Finantsministeren, at det kan man saa meget lettere gaae ind paa som det kun er interimistisk.

Enhver der har nogen sund Tænkning at disponere over, vil vistnok være af lige den modsatte Mening – skal det kun være interimistisk, saa bestemt: nei! Der vil altid blive saare meget at indvende mod en Indkomstsskat; men, eh bien, er det fornødent, nu saa lad den Sag blive taget frem for Alvor og som Alvor; men skal det blot være interimistisk, i Sandhed det er meningsløst.

Finantsministeren kan maaskee have Ret i at kalde Skatten interimistisk; thi muligt kan den falde bort om nogle Aar. Men i Forhold til at det var en Indkomstsskat, dette kan ikke falde bort igjen. Forvandlingen i vore sociale Forhold er skeet – om Indkomstsskatten kun varede 14 Dage den er skeet alligevel.

Her viser det sig igjen, at det Interimistiske, naar man tænker sundt, i saadanne Forhold, hvor en restitutio in integrum er [u]mulig, virker omvendt,: just det, at det kun skal være interimistisk gjør, at man bestemtere maa protestere. I Forhold til hvad der dog kun skal være interimistisk ligner det virkelig Ingenting at sætte saadanne Motiver i Bevægelse.

Min Mening er ganske simpelt: at just Det, hvorved Finantsministeren har meent at indynde Sagen eller rettere letfærdigt at faae den paa Gleed og til at glide ind i Folk, maaskee ogsaa Folk til at gaae i Fælden, at just Det bør blive Protesten mod den. Og jeg mener det vil skee, dersom der er et overveiende Element af sund Tænkning i Rigsdagen. Lad det engang blive afgjort som Alvor og for Alvor, hvorvidt vi skulle have

en Indkomstsskat; men lad os ikke gjøre os latterlige som hiin Frier, der meente, at Pigen saa meget lettere vilde beslutte sig til at ægte ham, da hans Tanke var, at det kun skulde være et interimistisk Ægteskab, ell. som hiin Mand, der meente, at det da ikke var saa afgjørende et Skridt at hænge sig, da hans Tanke kun var at gjøre det - interimistisk.